Europos Sąjungos
oficialusis leidinys

LT
L serija

2026/2082

2026 9 14

KOMISIJOS ĮGYVENDINIMO SPRENDIMAS (ES) 2026/2082

2026 m. rugsėjo 11 d.

kuriuo patvirtinamos su gynybos produktų tinkamumo gauti finansinę pagalbą Ukrainai sąlygomis susijusios nuostatos, leidžiančios nukrypti nuo Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2026/467

EUROPOS KOMISIJA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo,

atsižvelgdama į 2026 m. vasario 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2026/467, kuriuo įgyvendinamas tvirtesnis bendradarbiavimas dėl 2026 ir 2027 m. paramos Ukrainai paskolos nustatymo, ([1]) ypač į jo 13 straipsnio 5 dalį,

kadangi:

(1) pagal Reglamento (ES) 2026/467 14 straipsnį, Ukraina turi parengti kiekvienos veiklos, išlaidų ar priemonių, susijusių su gynybos produktu ar kitu gynybos tikslams skirtu produktu, dėl kurių ji ketina prašyti pagalbos, planą savo gynybos pramonės pajėgumams remti pagal Reglamento (ES) 2026/467 8 straipsnio 2 dalies a punkto iii papunktį;

(2) tokiame plane turi būti pateiktas gynybos produkto ar kito gynybos tikslams skirto produkto aprašymas ir informacija apie Reglamento (ES) 2026/467 13 straipsnyje nustatytų tinkamumo finansuoti sąlygų laikymąsi;

(3) Reglamento (ES) 2026/467 13 straipsnio 5 dalyje nustatyta galimybė Ukrainai tam tikromis sąlygomis prašyti taikyti nuo gynybos produktų tinkamumo gauti finansinę pagalbą Ukrainai sąlygų nukrypti leidžiančias nuostatas. Komisija tokias nukrypti leidžiančias nuostatas turi patvirtinti įgyvendinimo aktais, atsižvelgdama į Ukrainos gynybos pramonės pajėgumų ekspertų grupės rekomendacijas, ekspertines žinias bei paramą ir gavusi teigiamą to reglamento 27 straipsnyje nurodyto komiteto nuomonę;

(4) 2026 m. rugpjūčio 18 d. Ukraina pagal Reglamento (ES) 2026/467 14 straipsnį pateikė Komisijai su raketomis oro erdvės gynybos sistemoms (toliau – atitinkami gynybos produktai) susijusį produktų planą (toliau – penktasis produktų planas), pagal Komisijos sprendimą (ES, Euratomas) 2015/444 ([2]) pažymėtą slaptumo žyma, lygiaverte RESTREINT UE/ES RESTRICTED;

(5) Ukraina paprašė leisti atitinkamų gynybos produktų atžvilgiu pasinaudoti Reglamento (ES) 2026/467 13 straipsnio 5 dalies a punkte nustatyta nukrypti leidžiančia nuostata dėl to reglamento 13 straipsnio 4 dalyje nustatytų tinkamumo sąlygų, taikomų tokių gynybos produktų gamintojams, infrastruktūrai ir komponentams, kad galėtų įsigyti tų gynybos produktų iš trečiosios šalies Vyriausybės;

(6) pagrįsdama savo prašymą Ukraina pateikė informaciją, įrodančią jos neatidėliotiną poreikį įsigyti atitinkamų gynybos produktų. Konkrečiau ji priminė, kad pastaraisiais mėnesiais Rusija suintensyvino antpuolius ir naudojo daugiau balistinių bei hipergarsinių raketų, taip pat reaktyvinių bepiločių orlaivių. Dėl to patirta nemažai civilių aukų ir jų skaičius vis didėja. Itin sumažėjo Ukrainos perimamų balistinių raketų, nes išseko būtinų perėmimo priemonių atsargos. Todėl skubus ir neatidėliotinas operatyvinis šių gynybos produktų poreikis yra gerai žinomas ir pagrįstas. Be to, Rusija nuolat didina gynybos produktų, pavyzdžiui, raketų ir bepiločių orlaivių, naudojamų antpuoliams Ukrainoje, gamybą ir naudojimą, todėl Ukraina turi turėti pakankamą kiekį perėmimo priemonių. Šią padėtį dar labiau apsunkina šiandieninės pasaulio geopolitinės aplinkybės, nes dėl didėjančios tarptautinės įtampos pasaulyje staiga padidėjo atitinkamų gynybos produktų paklausa, todėl toliau auga gamybos pajėgumų apkrova ir spaudimas turimoms atsargoms. Atsižvelgdama į šias aplinkybes, Ukraina primygtinai prašė kuo greičiau pradėti pirkimų procesą, kad galėtų kuo anksčiau rezervuoti esamus gamybos laiko tarpsnius;

([1]) OL L, 2026/467, 2026 2 26, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2026/467/oj.
([2]) 2015 m. kovo 13 d. Komisijos sprendimas (ES, Euratomas) 2015/444 dėl ES įslaptintos informacijos apsaugai užtikrinti skirtų saugumo taisyklių (OL L 72, 2015 3 17, p. 53, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2015/444/oj).

(7) Ukraina taip pat pateikė informaciją, įrodančią, kad kol kas nėra atitinkamiems produktams lygiaverčių gynybos produktų, kurie atitiktų Reglamento (ES) 2026/467 13 straipsnio 2 ir 4 dalyse nustatytas tinkamumo sąlygas. Šiuo pirkimu siekiama papildyti Ukrainos ginkluotųjų pajėgų jau naudojamų oro erdvės gynybos sistemų atsargas. Todėl labai svarbu, kad atitinkami gynybos produktai būtų suderinami su šiomis sistemomis. Matyti, kad atitinkami gynybos produktai yra vieninteliai produktai, kuriuos galima naudoti su eksploatuojamomis sistemomis, kurioms Ukrainai skubiai reikia įsigyti šaudmenų. Be to, svarbu paminėti, kad Ukrainos ginkluotosios pajėgos yra išmokytos naudoti šiuos produktus, jie išbandyti kovos sąlygomis ir jų veiksmingumas atremiant grėsmes jau įrodytas. Todėl Ukrainos ginkluotosios pajėgos gali iš karto pasirengti pristatytų produktų naudojimui ir juos naudoti;

(8) be to, Ukraina pateikė informaciją, iš kurios matyti, kad atitinkamų gynybos produktų pristatymo laikotarpis atitinka padėties skubumą ir neatidėliotiną Ukrainos operatyvinį poreikį, taip pat atitinkamos trečiosios valstybės Vyriausybės teisinį įsipareigojimą laikytis pristatymo terminų. Visų pirma Ukraina įrodė, kad šie produktai atitinka neatidėliotiną operatyvinį poreikį, įskaitant civilių gyventojų, patiriančių intensyvesnius Rusijos antpuolius, apsaugą naudojant šiuolaikinę ginkluotę, todėl jų gauti yra ypač skubu. Vyriausybės, kuri veikia kaip tiekėja, pateiktame teisiniame įsipareigojime numatytas pristatymo laikotarpis, kurio turėtų būti laikomasi per visą jos vidaus sprendimų priėmimo procesą, ir tuo remiantis bus pasirašoma sutartis. Nors dėl didelės šių produktų paklausos visame pasaulyje tame teisiniame įsipareigojime nurodytu pristatymo laikotarpiu neužtikrinama, kad šie produktai bus greitai pristatyti, Ukraina taip pat pateikė patikimos informacijos, kad, kaip rodo ankstesnė patirtis, gamybos laiko tarpsnių rezervavimas pradėjus pirkimą suteikia realią galimybę perimti užsakymo vykdymo pirmenybę iš kitų šalių, kurios taip pat yra rezervavusios tų pačių produktų gamybos laiko tarpsnius, kad Ukraina galėtų gauti produktus anksčiau. Tokia galimybė suteikia Ukrainai unikalią progą gauti atitinkamų gynybos produktų, kurie yra itin svarbūs siekiant apsaugoti civilius gyventojus ir ypatingos svarbos infrastruktūros objektus tokiomis aplinkybėmis, kai dėl geopolitinių aplinkybių gauti tokių produktų visame pasaulyje yra ypač sunku. Jei tokios galimybės nebūtų, Ukrainos saugumo padėtis taptų kritinė, be kita ko, jos atgrasymo pajėgumų atžvilgiu, o tai taip pat pakenktų Sąjungos ir jos valstybių narių saugumo interesams;

(9) tuo pačiu siekiant užtikrinti, kad nukrypti leidžiančia nuostata ilgainiui būtų naudojamasi visapusiškai laikantis reglamento tikslų užtikrinti tikrą Ukrainos ir Sąjungos ekonominį ir pramoninį bendradarbiavimą gynybos produktų gamybos srityje, taip pat užtikrinti laipsnišką Ukrainos gynybos pramonės integraciją į Europos gynybos technologinę ir pramoninę bazę (EGTPB), svarbu atsižvelgti į tai, kad Ukraina lygiagrečia procedūra, pasitelkusi Reglamentą (ES) 2026/467 savo gynybos pramonės pajėgumams paremti, perka gynybos sistemas, panašias į tas, kurioms Ukraina ketina įsigyti atitinkamų gynybos produktų, ir kurios atitiktų 13 straipsnio 4 dalyje nustatytus reikalavimus. Tokiu būdu šie pirkimai sudarytų sąlygas sistemų eksploataciniams bandymams Ukrainoje, o tai yra esminis žingsnis į priekį siekiant toliau įvairinti Ukrainos tiekėjus ir užtikrinti nenutrūkstamą Ukrainos integraciją į EGTPB;

(10) 2026 m. rugpjūčio 26 d. Komisija dėl Ukrainos pateikto prašymo dėl nukrypti leidžiančios nuostatos pasikonsultavo su Ukrainos gynybos pramonės pajėgumų ekspertų grupe, įsteigta pagal Reglamento (ES) 2026/467 15 straipsnį, ir tą pačią dieną gavo jos patarimą;

(11) atsižvelgdama į visas minėtas aplinkybes ir į Ukrainos gynybos pramonės pajėgumų ekspertų grupės rekomendacijas, Komisija mano, kad Reglamento (ES) 2026/467 13 straipsnio 5 dalyje nustatytos nukrypti leidžiančios nuostatos sąlygos tenkinamos. Todėl 2026 m. rugpjūčio 18 d. Ukrainos prašymas pasinaudoti nukrypti leidžiančia nuostata turėtų būti patenkintas;

(12) šiame sprendime numatytos priemonės atitinka pagal Reglamento (ES) 2026/467 27 straipsnio 1 dalį įsteigto komiteto nuomonę;

(13) atsižvelgiant į tai, kad Ukraina turi skubiai pirkti atitinkamus gynybos produktus ir kad būtų galima greitai įgyvendinti nukrypti leidžiančią nuostatą, šis sprendimas turėtų įsigalioti jo paskelbimo Oficialiajame leidinyje dieną,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

Komisija patvirtina nukrypti leidžiančios nuostatos taikymą pagal Reglamento (ES) 2026/467 13 straipsnio 5 dalies a punktą, kaip Ukraina paprašė savo penktajame produktų plane, kurį Komisija gavo 2026 m. rugpjūčio 18 d.

2 straipsnis

Šis sprendimas įsigalioja jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* dieną.

Priimta Briuselyje 2026 m. rugsėjo 11 d.

Komisijos vardu
Pirmininkė
Ursula VON DER LEYEN